

Paramaribo: een verrassende stad (1)

Een kleurrijke 'wilde bus' met sexy reclame.

De vlucht van Insel Air uit Curaçao komt 's avonds aan op Zanderij, het vliegveld van Paramaribo. De passagiers zijn aangenaam verrast door de ruime en moderne aankomsthal, voorzien van alle faciliteiten.

Door Norbert Hendrikse

Maar let op, want de glimmende tegels zijn speklad. Door de glimlach van de immigratiebeambte voel je je al snel op je gemak. De koffers verschijnen op de band en de al even vriendelijke douane maakt zich helemaal niet druk, dus kunnen we vlot naar buiten lopen. De bestelde airconditioned bus staat klaar en de rit naar het hotel Eco Resort, naast het bekende Hotel Torarica, kan beginnen in het donker. Links en rechts zie je de schaduwen van de reusachtige bomen en je rukt de geur van vochtige bladeren. Wij zijn ons ervan bewust dat we

door een tropisch bos rijden. De weg is redelijk en goed verlicht en de rit duurt ruim een uur. Een goed begin.

's Morgens vroeg staat het ontbijt klaar in een open hut van het hotel, met uitzicht op de brede Surinamerivier. Veel vers fruit, eieren en beleg, verschillende broodsoorten en lokale sap, zoals markoesa (passievruucht), zuurzak, kers (shimaruku).

De eerste wandeling gaat richting het centrum, dat niet veel veranderd is. Rommelig, met veel houten huizen die hoognodig aan een opknappbeurt toe zijn. Er is een Monumentenzorg die van alles doet, maar de meeste laagstaande woningen zijn vaak 'boedels', overdeelde erfboedels waar de notarissen jarenlang hun handen aan vol hebben. De erfenamen worden er moedeloos van. De familie wordt steeds groter in zowel Suriname als in het buitenland en is vaak onvindbaar. Ze moeten zich met de noodzakelijke papieren bij de notaris melden, maar zijn moeilijk te traceren en ondertussen verpauperen de panden.

Tussen de grote houten onverzorgde gebouwen staan bijzonder mooie historische panden en dat is een lust voor het oog. Een keur aan winkels van Creoolse, Hindoestaanse, Libanese en Chinese eigenaren biedt een collectie aan kleding, schoeisel, gouden sieraden, stoffen, houtsnijwerk, souvenirs en boeken. Zoals de winkels die wij kennen uit Otrobanda, niet druk en in veelvoud. Om in de stad te lopen,

Jong en oud zoekt in de late namiddag vertier aan de waterkant.

FOTO'S SOLANGE HENDRIKSE

met je wel goed uitkijken. De trottoirs staan meestal volgeparkerd met auto's, zodat voetgangers over de rijbaan moeten lopen. Er zijn veel losse tegels en uitstekende stoepen, om je nek te breken. Maar gelukkig wordt er aan gewerkt en zijn er al diverse straten voorzien van keurige trottoirs en paaltjes (Amsterdammerjes) om de auto's van de trottoirs te weren.

De artikelen in de winkels worden aangeboden in Surinaamse dollars (Srd), maar in sommige winkels wordt ook geprijsd in euro's. Dan is het dus even wennen aan het koersverschil. De US dollar wordt amper meer gebruikt sinds de komst van de euro, maar is nog altijd zeer welkom. Er zijn talloze Caribbo's (wisselkantoren) waar dagelijks de koers wordt genoteerd, dus geen vaste koers.

Behalve de winkels in het centrum is er een grote overdekte markt aan de Waterkant, de grootste overdekte markt van het Caribisch gebied. Alle soorten groenten, fruit, vis, vlees, lekkernijen enzovoorts zijn er op de benedenverdieping te vinden bij de Creoolse, Javanees en Hindoestaanse verkopers, die er al vóór dag en dauw staan met hun spullen. En meest kleding op de bovenverdieping. Erg druk en benauwd om daar boodschappen

te doen, maar zeer de moeite waard om het een keer meegeemaakt te hebben. Rond de markt staan tientallen 'wilde' bussen uit allerlei districten van Suriname, klaar om de klanten te vervoeren. Bussen met veel grappige reclames en de meeste in goede staat.

Het autoverkeer in Paramaribo is ontzettend toegenomen. Binnen een jaar zijn er ongeveer tienduizend auto's bijgekomen in de stad, met als gevolg files en opstoppingen. Parkeren in Paramaribo is een ramp.

Suriname heeft een verscheidenheid aan culturen en volkeren, allen met hun eigen taal, maar de officiële én meest gesproken taal is het Nederlands. Daarnaast spreken de Surinamers onderling ook 'sranan tongo'. Bij de zevende volkstelling in 2004 waren de verhoudingen tussen de grootste bevolkingsgroepen als volgt: 27,4 procent Hindoestanen, 17,7 procent Creoolen, 14,7 procent Bosnegers of Marrons, 14,6 procent Javanen, 12,5 procent gemengde afkomst, 6,6 procent andere groepen (o.a.

Chinezen en Brazilianen).

Fort Zeelandia is een van de andere bezienswaardigheden. Het fort ontstond in het begin van de 17e eeuw, toen de Nederlanders een handelsvestiging stichtten nabij het Indiandorp Paramaribo, het latere Paramaribo. Om de nederzetting te verdedigen, werd een versterking aangelegd. De Engelsen veroverden deze in 1651 en noemden het Fort Willoughby, naar Lord Willoughby. In 1667 veroverden de Zeeuwen onder Abraham Crijnsen het fort en de neder-

De oude markt aan de waterkant, de grootste overdekte markt in het Caribisch gebied.

zetting. Het fort werd Fort Zeelandia genoemd; de nederzetting Nieuw Middelburg. De oude kanonnen staan er nog en vanaf het bastion zie je het standbeeld van koningin Wilhelmina.

In 1967 werd het fort gerestaureerd, waarna het Surinaams Museum hierin werd gehuisvest. In april 1982 namen de militairen rond Desi Bouterse hun intrek in het fort. Het werd Nationaal Hoofdkwartier en werd gebruikt om tegenstanders van het regime gevangen te zetten. Op 8 december van dat jaar

werden op het binnenplein vijftien tegenstanders van het regime-Bouterse omgebracht, een gebeurtenis die bekend staat als de Decembermoorden. Sinds 1995 is in het fort weer het Surinaams Museum gevestigd. In het Fort is vorig jaar een monument onthuld met de namen van de vijftien slachtoffers van de Decembermoord.

Aan de Waterkant bij de Marine Trap wordt in de namiddag als vertier een vislijn uitgelegd in de hoop een grote riviervis aan de haak te slaan, die uitstekend

smaakt. Verderop richting de grote markt, staan er talloze standjes (snacks) met gemberbier of sap en alle soorten hapjes. Ook lokaal gebrouwen Parbo bier en frisdranken van de grote limonadefabrieken, onder andere van de firma Fernandes. Maar er staan ook kleurrijke karretjes met bloedworst en 'schaafijs', geschaafd ijs in een cup, overgoten met Surinaamse siroop.

In de verte zien we de 1500 meter lange Juis Wjidenbosch brug, die Paramaribo verbindt met het district Commewijne.

(wordt vervolgd)

Een mobiel schaaftkarretje, voor het produceren van ijskoude limonadestroep in diverse smaken en kleuren.

Een 'boedel', een nalatenschap in eigendom van een grote familie, in afwachting van de verdeling door een notaris. En dat kan tientallen jaren duren.

Fort Zeelandia, een monument maar ook een nare herinnering aan de moeilijke jaren onder bevelhebber Desi Bouterse, waar in 1982 vijftien bekende Surinamers werden vermoord.

Het goed onderhouden paleis van de president van Suriname, thans Ronald Venetiaan.